

МОДЕРАЦІЯ ЯК МЕТОД УПРАВЛІННЯ ГРУПОВОЮ ДИНАМІКОЮ НАВЧАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ДОРΟΣЛИХ

Піддячий Володимир Миколайович

доктор філософії, старший науковий співробітник відділу андрагогіки
Інститут педагогічної освіти і освіти імені Івана Зязюна НАПН України, Україна

Серед ефективних методів навчання дорослих, які передбачають управління груповою динамікою аудиторії є модерація. Цей метод був розроблений у 60–70-х рр. у Федеративній Республіці Німеччина. Його застосування передбачало послідовне та логічне спрямування аудиторії на прийняття очевидного і задалегідь спланованого рішення. Цей метод еволюційно змінювався відповідно до запитів суспільства та освітніх потреб особистості. У сучасному тлумаченні модерація розглядається як метод інтерактивної взаємодії суб'єктів освітнього процесу, що спрямований на пошук оптимальних шляхів вирішення поставлених проблем на засадах обговорених і колективно прийнятих рішень з урахуванням можливостей учасників. Зазвичай його застосовують для проведення різних форматів колективних зустрічей (круглий стіл, командна робота над певним проектом, конференція, семінар тощо). Використання методу модерації спрямоване на логічне структурування і проведення колективної зустрічі метою якої є виявлення проблем та прийняття спільних рішень щодо шляхів їхнього вирішення. Впродовж модерації можуть використовуватися такі техніки як мозковий штурм, рольові ігри, кластер тощо [1].

До основних функцій модератора можна віднести: 1) демократичне залучення до взаємодії усіх учасників зібрання; 2) організація, проведення і оцінка групової роботи на засадах конструктивного діалогу та дотримання етичних принципів; 3) нотування підсумків проведеної роботи. Його основними завданнями є: 1) врегулювання непорозумінь; 2) участь у обговоренні та доповненні думок інших на основі власних професійних знань; 3) спрямування взаємодії учасників у потрібне для досягнення поставленої мети русло; 4) створення сприятливих умов для визначення та досягнення спільних командних цілей; 5) зосередження уваги учасників на сутності теми зібрання; 6) мотивування учасників до активної взаємодії.

Для успішного виконання своїх функцій та завдань модератор має бути гармонізованою особистістю і мати розвиненими такі якості як відкритість, дієвість, оптимізм, самовладання, толерантність, чесність, уміння застосовувати здобуті знання та досвід на практиці, здатність знаходити оптимальні шляхи виконання запланованих завдань [3; 4; 5]. Це сприяє формуванню почуття довіри у учасників взаємодії та створює сприятливий психологічний клімат для свobodного та аргументованого висловлювання думок [2].

Модерація групової роботи відбувається поетапно:

- повідомлення учасників про причини та мету зібрання, а також бажані результати спільної взаємодії, оголошення теми, плану та програми спільної роботи;
- надання для завчасного ознайомлення необхідної інформації;
- спільне зібрання, передача роздаткових матеріалів, обмін думками та аргументоване висловлювання своєї позиції щодо питань, які розглядаються;
- забезпечення формування атмосфери свободи та рівності у висловлюваннях під час спільної взаємодії;

- контроль за дотриманням норм поведінки і регламенту роботи серед учасників;
- надання оцінки проведеної роботи, підведення підсумків та здійснення рефлексії.

Ефективність методу модерації обумовлена мотивуванням учасників до прояву активності впродовж групової роботи та створенням умов для розвитку у них: почуття відповідальності за прийняті рішення; готовності працювати у команді; комунікативних та пошукових здібностей; мислення; уяви; уміння дискутувати; доходити згоди та ефективно вирішувати проблеми.

Список використаних джерел:

1. Кириченко В. (2017). Модерація як метод формування правової культури студентської молоді. Дидаскал, № 17, 267–271. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/8791/1/Kirichenko.pdf>
2. Піддячий В. М. (2021). Сутність і зміст андрагогічної компетентності педагогів. Молодь і ринок, № 10, 29–35. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2021_10_7
3. Піддячий В. М. (2020). Сутність і зміст професіоналізації педагогів у контексті освіти впродовж життя. Вісник післядипломної освіти. Серія : Педагогічні науки, Вип. 13, 185–199. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpopn_2020_13_14
4. Піддячий М.І. (2020). Ключові компетентності старшокласників: організація здорового способу життя. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць. Київ: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова. Випуск 3 К (123) 20, 315–319. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/719944/>
5. Піддячий М.І. (2019). Соціально-професійний розвиток: компетентнісно орієнтоване навчання старшокласників. Компетентнісно орієнтоване навчання: виклики та перспективи: збірник тез I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Компетентнісно орієнтоване навчання: виклики та перспективи». Київ : Педагогічна думка. С. 104–107.